

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

lenticv-||la noui testamenti Cardi.||nalis sancti Xisti.||

Cajetan, Thomas

Colonie, 1526

VD16 V 1243

lenticuli sexti questio tertia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34421

Circa Tertiam (omnes enim qui gladium acceperint, &c.) et duplici capite obscura videntur hec domini verba. Primo quantum ad veritatem sententie: quia non videmus verificari qd gladio pereant omnes qui gladium accipiunt, siue iuste siue iniuste accipiant. Secundo ex applicatione istorum verborum ad factum Petri: nam Petrus non videtur peccasse utendo gladio percussio contra aggressores Christi, quum haberet iustum bellum, et manifesta esset iniquitas violentium capere Christum. Et si Petrus iuste usus est gladio, quare pro ratione retrahendi gladium dicitur ei omnis enim qui gladium acceperit, &c. aut enim hec ratio non est ratio ad propositum factum Petri, aut si est ratio ad propositum, Petrus peccauit quod est absurdum.

Ad hoc Dicitur, qd non est sensus dominice huius sententie, gladio materiali perituros eos qui gladium acceperint: sed sensus est qd merebuntur gladio perire: vel qd patientur contrapassum, hoc est, tantum patientur quantum offenderunt, vt per correspondentiam pene gladij ad actionem gladij intelligamus contrapassum. Et hoc proculdubio verificatur licet non secundum speciem, secundum quantitatem tamen pene: iuxta illud quantum se exaltauit in delicijs, tantum illi date tormentorum. Et hic sensus videtur magis consonus littere, pro quanto non loquitur littera de merito, sed futura pena, non enim dicit, merentur gladio perire, sed peribunt gladio. Et per accipere gladium, intelligitur propria autoritate et voluntate vti gladio: principes enim et iudices non accipiunt quasi

Ientaculi sexti questio tertia. Ixxiij.

a seipsis, sed concesso sibi gladio a deo vtuntur: qui sunt ministri dei ad vindictam malorum: vt Petrus prime sue epistole ca. ij. dicit, et Paul. ad Ro. xij. Priuate autem persone defendentes se gladio absque culpa, non accipiunt gladium, propria voluntate: sed coguntur ab iniurioso aggressione vt gladio ad sui defensionem. Stat ergo solida dominicalis sententia, quod omnes qui tanquam a seipsis acceperint gladium, gladio peribunt: hoc est non erunt impuniti, sed tantum patientur quantum offenderint.

Ad alteram vero objectionem dicitur, quod licet factum Petri ex parte inuentiois sue et iustissime cause fuerit laudabile, dupliciter tamen mali speciem habuit.

Primo quia princeps apparet, dum sciens spontanea magistrum voluntatem ad patiendum, non debuit prentem magistrum et requisito domine si percutimus in gladio, ante responsionem percutere. Secundo (quod magis videtur) quia ad vindictam magis quam ad defensionem percutio illa spectabat. Nam presente cohorte presidis et ministris Iudeorum adeo quod erat turba multa cum armis et c. prudens ratio non debebat mouere Petrum ad defensionem: quam vana, prospiceret homini defensio: et potius nocitura esset quam profutura. Prodesse siquidem non poterat, praeter tot et tales. Nocere autem multum poterat: utpote quod ministros curie percussissent, et domino imputaret quod armis conatus fuerit se defendere, propter hec enim euitanda scandala dominus statim Malchum sanauit. Quo fit ut percussio illa quasi ad vindictam tenderet: ut faciunt hi qui etsi non possunt euadere, volunt tamen vindictam qualectumque possunt facere antequam capiantur. Et sic percussio Petri habuit speciem vindicte, quam priuatis personis illicita est. Verba ergo domini non extra, propositum allata sunt, praeterea retrahendi gladium a Petro extractum: quam factum

R

Lentaculi sexti questio quarta.

Petri reprehensibile erat, tanquam habens speciem mali: hoc est vindicte. Et Petrus erat tanquam accipiens gladium: hoc est quasi propria potestate utens gladii ad quasi vindictam.

Utor autem istis quasi et tanquam: quoniam de ipso opere loquor, et non de intentione Petri, quam nesciens quid faceret ad defensionem magistri tenebat. Unde dominus ex duobus capitibus petrum arguit. Primo ex parte facti habentis speciem mali. Secundo ex parte impedimenti quod prestat. Petrus divine ordinationi, nesciens quid faceret.

Circa Quartum de adolescente sequente christum, incertum est quis fuerit, certum tamen videtur quod nullus apostolus fuit. Et quidem quod non fuerit Joannes euangelista, constat ex etate nam tunc temporis Joannes non erat adolescens: quoniam transierat trigessimum etatis sue annum: ut patet computando annos quibus postea vixit usque ad nonagesimum etatis sue annum. Obiit siquidem anno a passione domini sexagesimo septimo vel octavo imperante traiano: quibus annis si addatur quod superest usque ad nonagesimum nonum sue etatis annum, manifeste apparet quod iam erat xxx. annorum ad minus tempore passionis Christi: ac per hoc non erat adolescens. Et quum dicatur iunior Joannes reliquis apostolis, consequens est quod nullus alius apostolorum fuerit ille adolescens.

Siquis etiam verba Marci euangeliste diligenter perspiciat, idem inueniet, nam quum dixisset quod discipuli omnes fugerunt, tanquam e regione commemorans adolescentem, subdit, adolescens autem quidam sequebatur eum. Hinc enim insinuat omnibus apostolis fugientibus adolescentem secum